

ORAȘUL HOREZU
JUDEȚUL VÂLCEA

VEGO™

ACUM, AICI,
DOAR ÎMPREUNĂ,
CONSTRUIM VIITORUL

NOW, HERE,
TOGETHER,
WE BUILD THE FUTURE

Actualizarea Planului Urbanistic General al Orașului Horezu, Județul Vâlcea
Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică

Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică

ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI HOREZU

Beneficiar

Orașul Horezu, Județul Vâlcea

Proiectant General

Vego Concept Engineering S.R.L.

FOAIE DE CAPĂT

Denumire proiect	Actualizarea Planului Urbanistic General al Orașului Horezu, Județul Vâlcea
Beneficiar	Orașul Horezu, Județul Vâlcea
Proiectant general	Vego Concept Engineering S.R.L.
Studiu	Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică
Data elaborării	IULIE 2025

COLECTIV DE ELABORARE

Șef de proiect	Urb. Augustin SUCIU	
Specialist sociologie și demografie	Violeta PUȘCAȘU	
Project manager	Virgil PROFEANU	
Colectiv elaborare	Urb. Călin ALEXANDRESCU	
	Arh. Luiza TĂNASE	
	Urb. Bianca Raluca Ioana NEDEA	
	Urb. Alexandru Georgian CHIRIȚĂ	
	Urb. Diana Iulia STĂNCIULESCU	

CUPRINS

Capitolul 1: REZUMAT	6
1.1.Sinteza demonstrației:	6
1.2.Aplicabilitatea pentru PUG:	6
1.3.Limitările studiului:	7
Capitolul 2: DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT	8
2.1. Arie Geografică și Context Teritorial	8
2.2. Ipoteze de Cercetare și de Lucru.....	8
2.3. Analiza Critică a Calității Datelor Utilizate	8
Capitolul 3: ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE - EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A LOCALITĂȚII	10
3.1. Populația. Elemente demografice și sociale	10
3.2. Densitatea populației.....	10
3.3. Structura demografică	10
3.3.1. Structura populației după locul nașterii:.....	10
3.3.2. Structura pe sexe și grupe de vârstă.....	10
3.3.3. Piramida vârstelor:	11
3.3.4. Populația de vârstă preșcolară	11
3.3.5. Raportul de dependență demografică	11
3.3.6. Procesul de îmbătrânire demografică	11
3.3.7. Structura etnică	11
3.4. Evoluția populației	11
3.4.1. Mișcarea migratorie și mișcarea naturală	11
3.5. Resursele de muncă.....	12
Capitolul 4: EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE.....	13
4.1. Disfuncționalități Majore Identificate.....	13
4.2. Priorități de Intervenție pentru Planul Urbanistic General.....	14
Capitolul 5: PROPUNERI DE ELIMINARE/DIMINUARE A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR	15
5.1. Propunere Program Strategic: „Horezu pentru Tineri și Familii”	15
5.2. Propunere de Reglementare: Adaptarea Fondului Construit la Nevoile unei Populații în Curs de Îmbătrânire	16
5.3. Propunere Program Strategic: Corelarea Educației cu Piața Muncii Locale	16

Capitolul 6: PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE	17
6.1. Prognoze elaborate pe baza indicatorilor demografici	17
6.2. Prognoza populației județului Vâlcea la orizontul 2030 și 2070	18
Capitolul 7: SINTEZĂ - CONCLUZII	19
BIBLIOGRAFIE	20

Capitolul 1: REZUMAT

Elaborarea și implementarea oricărui program de dezvoltare urbanistică sustenabilă sunt intrinsec condiționate de o cunoaștere aprofundată a populației din teritoriul analizat. Prezentul studiu socio-demografic, componentă esențială în procesul de actualizare a Planului Urbanistic General (PUG) al Orașului Horezu, își propune să ofere o diagnoză cantitativă și calitativă riguroasă a efectivelor populației, a distribuției sale teritoriale, a mișcării naturale și migratorii, precum și a structurilor demografice și sociale.

{“Amenajarea teritoriului trebuie să fie... democratică, asigurând participarea populației și a reprezentanților ei politici la adoptarea deciziilor.”} [parafrază: Parlamentul României, Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, Art. 3], iar o astfel de participare este eficientă doar atunci când este fundamentată pe o înțelegere corectă a realităților comunitare.

Obiectivul central al acestui demers este, așadar, de a furniza factorilor de decizie un set de informații validate și tendințe clare, care să fundamenteze soluțiile de planificare și să asigure alinierea dezvoltării urbane cu nevoile reale ale locuitorilor, în concordanță cu principiile dezvoltării durabile.

1.1. Sinteza demonstrației:

Analiza datelor statistice oficiale pentru ultimele trei decenii relevă un proces de declin demografic constant, dar moderat, populația orașului Horezu scăzând cu aproximativ 12% în perioada 1992-2024 [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP108D, 2025, n.a.]. Această tendință este cauzată de un spor natural negativ accentuat, care a ajuns în 2023 la o valoare de ?&! Spor_natural_Horezu_2023: -23 persoane [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP201D și POP206D, 2024], pe fondul unei scăderi dramatice a natalității.

Simultan, se constată un fenomen de îmbătrânire demografică, ponderea populației de peste 65 de ani ajungând la 24,4% în 2024, în timp ce populația preșcolară a suferit o reducere drastică [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP107D și POP108C, 2025, n.a.]. Aceste dinamici, deși parțial temperate de un sold migratoriu pozitiv în deceniul 2011-2021, generează presiuni structurale asupra sistemului de servicii publice și impun o regândire strategică a politicilor de dezvoltare socială, economică și rezidențială.

1.2. Aplicabilitatea pentru PUG:

Concluziile studiului sunt direct aplicabile în elaborarea noilor reglementări urbanistice. Prognozele demografice, chiar și în scenarii moderate, vor fundamenta necesarul de locuințe, dimensionarea și prioritizarea extinderii infrastructurii tehnico-edilitare și a dotărilor publice (educaționale, sanitare, sociale, culturale), conform cerințelor pentru un oraș de ?&! **Rang urbanistic Horezu: III** [parafrază: Parlamentul României, Legea nr. 351/2001, Anexa II, 2001].

Analiza structurii populației pe vârste va ghida politicile de coeziune socială și de regenerare a cartierelor, impunând soluții de accesibilizare pentru o populație în curs de îmbătrânire. Identificarea zonelor cu vulnerabilități demografice (ex. sate componente cu populație redusă) va permite, prin intermediul PUG, prioritizarea investițiilor publice pentru a asigura o dezvoltare teritorială echilibrată și incluzivă și pentru a spori atractivitatea rezidențială a întregii unități administrativ-teritoriale.

1.3. Limitările studiului:

Prezentul studiu se bazează pe date statistice oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică, a căror granularitate este uneori limitată la nivel de UAT, nepermițând analize detaliate la nivel de cartier sau stradă fără investigații suplimentare. Fenomenul migrației externe, deși semnificativ, este dificil de cuantificat cu exactitate, datele oficiale surprinzând cu precădere migrația internă înregistrată. Totodată, orice prognoză demografică, deși elaborată pe baza unor modele statistice standard, are un grad inerent de incertitudine, fiind susceptibilă la influența unor factori economici, sociali sau politici imprevizibili pe termen lung. Aceste limitări impun necesitatea unei monitorizări continue a indicatorilor demografici și a unei abordări flexibile și adaptive în implementarea PUG.

Capitolul 2: DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT

2.1. Arie Geografică și Context Teritorial

Prezentul studiu de fundamentare analizează teritoriul administrativ al Orașului Horezu, județul Vâlcea, o unitate administrativ-teritorială de rang urban (oraș de rangul III), care cuprinde localitatea reședință Horezu și cele șase sate componente: Romanii de Jos, Romanii de Sus, Râmești, Ifrimești, Tănășești și Urșani. Analiza se va concentra pe dinamica socio-demografică a întregului teritoriu administrativ, recunoscând interdependențele funcționale și sociale dintre nucleul urban și așezările rurale aparținătoare.

2.2. Ipoteze de Cercetare și de Lucru

Elaborarea analizei și a prognozelor socio-demografice se fundamentează pe un set de ipoteze de lucru, derivate din tendințele observate la nivel național și regional, precum și din particularitățile locale identificate în etapa de diagnoză preliminară. Aceste ipoteze ghidează cercetarea și vor fi validate sau nuanțate pe parcursul analizei datelor:

1. **Ipoteza declinului demografic:** Se pornește de la premisa că tendințele demografice negative, manifestate prin spor natural negativ și, în anumite perioade, printr-un sold migratoriu defavorabil, vor continua să exercite o presiune descrescătoare asupra populației pe termen mediu. Studiul va investiga amploarea acestui declin și va evalua dacă politicile locale de dezvoltare socio-economică au potențialul de a-l atenua sau de a-l stabili.
2. **Ipoteza îmbătrânirii accelerate a populației:** Se presupune că structura pe grupe de vârstă a populației va continua să se modifice în direcția îmbătrânirii, caracterizată prin creșterea ponderii populației vârstnice (peste 65 de ani) și scăderea ponderii populației tinere (0-14 ani). Această ipoteză are implicații majore asupra pieței muncii, a sistemului de protecție socială și a necesarului de servicii publice adaptate (în special de sănătate), aspecte ce trebuie reflectate în propunerile PUG.
3. **Ipoteza interdependenței critice dintre demografie și dezvoltare urbană:** Se consideră că evoluția socio-demografică nu este un fenomen izolat, ci un factor determinant pentru toate componentele planificării urbane. Prin urmare, orice soluție de amenajare a teritoriului – de la dimensionarea rețelelor edilitare și a dotărilor publice, la stabilirea necesarului de locuințe și definirea zonelor funcționale – trebuie să fie direct corelată cu prognozele demografice, pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă și eficientă.

2.3. Analiza Critică a Calității Datelor Utilizate

Rigoarea și relevanța prezentului studiu depind în mod direct de calitatea surselor de date utilizate. În acest sens, s-a realizat o analiză critică a principalelor surse informaționale:

- **Datele Statistice Oficiale (Institutul Național de Statistică - INS):** Acestea reprezintă sursa principală și cea mai fiabilă pentru indicatorii demografici fundamentali (populație, mișcare naturală, migrație, structuri pe vârste etc.). Datele INS au un grad ridicat de acuratețe și sunt colectate printr-o metodologie standardizată la nivel național, ceea ce permite comparații pertinente. Totuși, prezintă și anumite limitări:

- **Granularitatea teritorială:** Majoritatea seturilor de date sunt disponibile la nivel de UAT (orașul Horezu cu satele aparținătoare, în ansamblu), ceea ce nu permite întotdeauna analize detaliate la nivel de cartier sau de localitate componentă, necesare pentru o planificare de detaliu.
- **Actualitatea:** Există un decalaj temporal între momentul colectării datelor (ex: recensământul din 2021) și momentul publicării rezultatelor finale (2022-2023), sau un decalaj de 1-2 ani pentru datele anuale. Acest aspect necesită utilizarea celor mai recente date disponibile și coroborarea lor cu tendințele observate.
- **Surprinderea fenomenului migrator:** Migrația externă, un fenomen cu impact semnificativ, este dificil de cuantificat cu precizie prin datele oficiale, care surprind cu preponderență schimbările de domiciliu înregistrate legal.
- **Date Locale (Studii și Strategii Anterioare):** Documente precum Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU), Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) sau strategii sectoriale mai vechi oferă un context valoros și informații calitative despre percepțiile locale și prioritățile anterioare. Acestea sunt utile pentru înțelegerea evoluției politicilor locale, dar datele cantitative pe care le conțin trebuie tratate cu precauție și verificate prin raportare la sursele oficiale INS, pentru a asigura rigoarea și acuratețea analizei demografice actuale.

Prin coroborarea critică a acestor surse, studiul urmărește să ofere o imagine cât mai fidelă și completă a realității socio-demografice a Orașului Horezu, conștientizând limitele inerente ale datelor și subliniind necesitatea unei monitorizări continue.

Capitolul 3: ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE - EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A LOCALITĂȚII

3.1. Populația. Elemente demografice și sociale

Conform datelor INS, la 1 iulie 2024, populația după domiciliu a Orașului Horezu era de **?&! Populație_Horezu_2024: 6.702 persoane** [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP108D, 2025, n.a.]. Această cifră confirmă un trend descrescător pe termen lung, care plasează orașul într-o categorie de localități urbane mici, confruntate cu provocări demografice specifice. Orașul este clasificat ca fiind de **?&! Rang urbanistic Horezu: III** [parafrază: Parlamentul României, Legea nr. 351/2001, Anexa II, 2001, n.a.], un statut ce implică necesitatea asigurării unui set minim de dotări și servicii publice, conform Legii 351/2001, o cerință ce trebuie corelată permanent cu dinamica populației.

3.2. Densitatea populației

Analiza densității populației oferă o imagine a modului de ocupare a teritoriului. La nivelul anului 2023, cu o suprafață a intravilanului de **745 ha** [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, GOS102A, 2024, n.a.] și o populație de aproximativ 6.700 de locuitori, densitatea brută în intravilan este de circa **9 loc./ha**. Această valoare este extrem de scăzută și atipică pentru un mediu urban, reflectând caracterul extins și aerisit al intravilanului, care include suprafețe agricole și naturale semnificative, precum și o structură așezărilor de tip rural în satele componente.

Densitatea reală în zona centrală, compact construită, este considerabil mai mare, însă lipsa datelor la nivel de sector cadastral împiedică un calcul precis. Această densitate redusă la nivel de UAT implică costuri mai mari pentru dezvoltarea și întreținerea infrastructurii tehnico-edilitare, dar oferă și oportunități pentru crearea de spații verzi generoase și menținerea unei calități ridicate a locuirii.

3.3. Structura demografică

3.3.1. Structura populației după locul nașterii:

Datele detaliate de la recensământul din 2021 privind locul nașterii nu sunt încă disponibile public la nivel de UAT. O analiză viitoare a acestora va fi esențială pentru a înțelege gradul de atractivitate și retenție a localității. Se va putea determina ponderea populației native (născută în Horezu), a celei atrase din alte localități ale județului Vâlcea, din alte județe sau din străinătate, oferind indicii valoroase despre fluxurile migrației structurale și despre capacitatea orașului de a atrage capital uman.

3.3.2. Structura pe sexe și grupe de vârstă

La nivelul anului 2024, populația se structurează astfel: **0-14 ani: 825 persoane (12,3%), 15-64 ani: 4.257 persoane (63,3%), 65 ani și peste: 1.637 persoane (24,4%)** [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP107D, 2024, n.a.]. Se observă o pondere ridicată a populației vârstnice, aproape dublă față de cea tânără, un indicator clar al fenomenului de îmbătrânire demografică. Populația adultă (15-64 ani), deși majoritară, este sub presiunea susținerii celorlalte două grupe de vârstă.

3.3.3. Piramida vârstelor:

Deși nu poate fi construită grafic fără date detaliate pe intervale de 5 ani, structura menționată anterior indică o piramidă a vârstelor de tip regresiv (sau "urnă"), caracteristică populațiilor îmbătrânite. Aceasta ar prezenta o bază îngustată (reflectând natalitatea redusă din ultimii ani), o umflare la nivelul generațiilor de vârstă mijlocie și matură (40-60 ani) și un vârf relativ lărgit, indicând o longevitate crescută și o pondere mare a vârstnicilor.

3.3.4. Populația de vârstă preșcolară

Datele relevă o scădere dramatică a populației în grupa de vârstă preșcolară (3-5/3-6 ani), de la **599 în 1992 la 174 în 2024** [parafrază: INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ, POP108C, 2025, n.a.]. Această reducere de peste 70% în trei decenii este un semnal de alarmă major, având implicații directe asupra necesarului viitor de dotări educaționale (creșe, grădinițe) și indicând un potențial demografic redus pe termen lung.

3.3.5. Raportul de dependență demografică

Acest indicator, calculat ca raportul dintre populația "dependentă" (tineri sub 15 ani și vârstnici peste 65 ani) și populația "activă" (15-64 ani), este de **57,8%** pentru Horezu în 2024. Aceasta înseamnă că fiecare 100 de persoane apte de muncă susțin, teoretic, aproximativ 58 de persoane inactice (copii și pensionari). Este o valoare ridicată, care reflectă presiunea economică și socială exercitată asupra segmentului activ al populației și asupra bugetului local (prin cheltuieli cu asistența socială, sănătate și educație).

3.3.6. Procesul de îmbătrânire demografică

Fenomenul este confirmat de toți indicatorii relevanți. Creșterea ponderii populației de peste 65 de ani (24,4%) și scăderea celei tinere (12,3%) sunt evidente. Indicele de îmbătrânire demografică (numărul de vârstnici la 100 de tineri) are o valoare de **198,4**, indicând că în Horezu există aproape două persoane vârstnice pentru fiecare persoană tânără sub 15 ani. Această valoare este extrem de ridicată și subliniază urgența adoptării unor politici de revitalizare demografică și de adaptare a serviciilor la nevoile unei populații predominant vârstnice.

3.3.7. Structura etnică

Conform datelor Recensământului din 2021, orașul Horezu prezintă o structură etnică omogenă, majoritatea covârșitoare a populației (peste 94%) declarându-se de etnie română. Se înregistrează o mică comunitate de romi (aproximativ 1,6%), fără a exista alte minorități etnice semnificative. Această omogenitate culturală poate constitui un factor de coeziune socială, dar implică și o diversitate culturală redusă.

3.4. Evoluția populației

3.4.1. Mișcarea migratorie și mișcarea naturală

1. **Mișcarea naturală:** Orașul se confruntă cu un declin demografic natural sever. Evoluția sporului natural a fost negativă în ultimii ani, atingând **?! Spor_natural_Horezu_2023: -23 persoane** în 2023. Aceasta reprezintă o inversare dramatică față de începutul anilor '90, când se înregistra un excedent natural (**?! Spor_natural_Horezu_1990: +83 de persoane**). Cauza

principală este prăbușirea natalității, numărul de născuți-vii scăzând de la **133** în 1990 la doar **36** în 2023.

2. **Mișcarea migratorie:** Datele pentru anul 2023 indică un sold migratoriu total ușor negativ (**-26 persoane**), rezultând din 124 de sosiri și 150 de plecări. Deși numărul plecărilor cu reședința din localitate a scăzut față de anii '90 (de la 285 la 66 în 2023), atractivitatea orașului pentru stabilirea domiciliului sau reședinței rămâne relativ redusă (doar 59 de stabiliri de reședință în 2023, față de 175 în 1990). Aceste cifre arată că, deși exodul masiv s-a temperat, Horezu încă nu a devenit un pol de atracție migratorie semnificativ.

3.5. Resursele de muncă

Piața muncii din Horezu reflectă dezechilibrele demografice și economice. La nivelul anului 2023, numărul mediu de salariați era de **?&! Număr mediu de salariați în Horezu (2023): 2.630 persoane**, în timp ce în iulie 2024 erau înregistrați **?&! Număr șomeri înregistrați în Horezu (iulie 2024): 3.631 șomeri**. *Notă: Cifra privind șomajul pare neobișnuit de mare raportată la populația activă și necesită verificare în etapele ulterioare de fundamentare, putând fi o eroare de raportare sau incluzând persoane din localitățile arondate oficiului forței de muncă Horezu.*

Indiferent de valoarea exactă, discrepanța indică un dezechilibru structural. Mai mult, structura pe nivel de educație a absolvenților, cu o scădere a celor de liceu, poate afecta pe termen lung calificarea forței de muncă disponibile, limitând potențialul de atragere a unor investiții în domenii cu valoare adăugată mare.

Capitolul 4: EVIDENȚIEREA DISFUNȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

Analiza detaliată a datelor socio-demografice pentru orașul Horezu, prezentată în capitolele anterioare, scoate în evidență o serie de tendințe structurale și vulnerabilități care trebuie abordate în mod direct și strategic prin viitorul Plan Urbanistic General. Acest capitol sintetizează principalele disfuncționalități identificate și le transpune într-un set coerent de priorități de intervenție, menite să ghideze dezvoltarea durabilă și rezilientă a localității.

4.1. Disfuncționalități Majore Identificate

Pe baza datelor statistice oficiale și a analizelor contextuale, au fost identificate patru disfuncționalități majore care modelează prezentul și viitorul socio-demografic al orașului Horezu:

- Declin demografic accentuat:** Orașul se confruntă cu o scădere constantă a populației. Datele agregate arată o reducere de aproximativ 12% a populației după domiciliu în ultimii 30 de ani, de la 7.616 locuitori în 1992 la **?&! Populație_Horezu_2024: 6.702 persoane** în 2024 [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP108D, 2025]. Această tendință este alimentată de două procese paralele: un spor natural negativ, care a ajuns la **?&! Spor_natural_Horezu_2023: -23 persoane** în 2023, și un sold migratoriu care, deși a cunoscut perioade pozitive, a fost de asemenea negativ în ultimul an de referință (-26 persoane) [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP201D, POP206D, POP307A, POP308A, 2024]. Acest declin structural afectează masa critică necesară pentru susținerea serviciilor publice și a vitalității economice.
- Îmbătrânire demografică severă:** Structura pe vârste a populației relevă un proces avansat de îmbătrânire. Ponderea populației vârstnice (peste 65 de ani) a atins un prag critic de 24,4% în 2024, în timp ce populația tânără (0-14 ani) reprezintă doar 12,3% [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP107D, 2024]. Acest dezechilibru este și mai evident în cazul populației preșcolare (3-6 ani), care a suferit o scădere dramatică de peste 70% din 1992 până în prezent [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP108C, 2025]. Indicele de îmbătrânire demografică de aproape 200 (aproape două persoane vârstnice la fiecare copil) plasează Horezu în categoria localităților cu o structură demografică puternic regresivă, cu implicații pe termen lung asupra pieței muncii și a sustenabilității sistemului de asistență socială.
- Presiune asimetrică pe infrastructura de servicii publice:** Consecința directă a schimbărilor demografice este o presiune inegală asupra dotărilor publice. Pe de o parte, scăderea numărului de copii reduce presiunea asupra infrastructurii educaționale preșcolare și școlare (cu riscul subutilizării și comasării unităților, așa cum s-a întâmplat în ultimele decenii). Pe de altă parte, creșterea numărului de vârstnici generează o cerere sporită pentru servicii medicale specializate (geriatrie, boli cronice) și servicii de asistență socială (centre de zi, îngrijire la domiciliu), pentru care infrastructura actuală este, conform strategiei locale, insuficient dezvoltată.
- Atractivitate rezidențială și economică redusă pentru segmentele active:** Deși în deceniul 2011-2021 s-a înregistrat un sold migratoriu pozitiv, datele mai recente indică reluarea

tendinței negative. Numărul relativ scăzut de stabiliri de reședință (59 de persoane în 2023, față de 175 în 1990) [parafrază: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, POP304B, 2024], coroborat cu numărul mare de șomeri înregistrați (deși cifra necesită o analiză mai detaliată) și cu scăderea numărului de absolvenți de liceu, sugerează o capacitate limitată a orașului de a atrage și, mai ales, de a reține populația tânără și activă. Fără un aflux de capital uman, potențialul de inovare și dezvoltare economică pe termen lung este limitat.

4.2. Priorități de intervenție pentru Planul Urbanistic General

Răspunsul la aceste disfuncționalități trebuie să fie unul integrat și proactiv, transpus în reglementări și proiecte concrete prin intermediul PUG. Se conturează astfel următoarele priorități strategice de intervenție:

- 1. Elaborarea unor politici urbane care să stimuleze natalitatea și să sprijine familiile tinere:** PUG trebuie să creeze cadrul spațial pentru aceste politici. Se propune rezervarea de terenuri și simplificarea procedurilor de autorizare pentru proiecte de locuințe destinate tinerilor (de tip ANL sau cu alte facilități), precum și asigurarea de dotări conexe, cum ar fi modernizarea și, unde este cazul, extinderea creșelor și grădinițelor. Proiectul “Construire Creșa Pomul Vieții” este un pas în această direcție.
- 2. Crearea de oportunități economice și îmbunătățirea calității vieții pentru a atrage și stabiliza populația activă:** PUG trebuie să devină un instrument activ de dezvoltare economică. Aceasta implică definirea clară a zonelor cu potențial economic (ex: Parcul Industrial “Treapt”) și reglementarea lor astfel încât să atragă investiții nepoluante. De asemenea, creșterea calității generale a vieții, prin proiecte de regenerare a spațiilor publice (precum amenajarea zonei centrale pietonale) și valorificarea patrimoniului cultural și natural, poate crește atractivitatea rezidențială a orașului.
- 3. Adaptarea infrastructurii de servicii publice la noua structură demografică:** PUG va trebui să identifice amplasamente pretabile pentru noi dotări dedicate vârstnicilor (centre de zi, locuințe protejate), să asigure accesibilitatea universală în spațiile publice și la clădirile de interes public și să susțină modernizarea infrastructurii de sănătate existente (ex: proiectul de modernizare a Ambulatoriului Spitalului).
- 4. Implementarea unor proiecte de regenerare urbană care să crească atractivitatea rezidențială și turistică:** Pentru a contracara declinul demografic și pentru a valorifica potențialul local, PUG trebuie să propună măsuri concrete de îmbunătățire a fondului construit și a imaginii urbane. Aceasta include reglementări stricte în zonele protejate pentru a păstra autenticitatea, dar și proiecte de anvergură care să creeze noi poli de interes, precum amenajarea zonei de agrement “La Stejari” sau dezvoltarea infrastructurii turistice în satul de vacanță “Vârful lui Roman”.

Capitolul 5: PROPUNERI DE ELIMINARE/DIMINUARE A DISFUNȚIONALITĂȚILOR

Pe baza analizei critice a situației existente, care a evidențiat disfuncționalități structurale precum declinul și îmbătrânirea demografică, presiunea inegală asupra serviciilor publice și atractivitatea redusă pentru segmentele active ale populației, prezentul capitol formulează un set de propuneri concrete. Acestea sunt concepute ca Soluții Urbanistice Proiective (SUP) și Reguli Urbanistice Proiective (RUP), menite să fie integrate în Planul Urbanistic General (PUG) al Orașului Horezu pentru a ghida dezvoltarea teritorială într-o direcție sustenabilă, rezilientă și aliniată cu nevoile reale ale comunității.

5.1. Propunere Program Strategic: „Horezu pentru Tineri și Familii”

Justificare: Această propunere răspunde direct disfuncționalităților majore identificate: declinul demografic, soldul migratoriu negativ recent și scăderea dramatică a populației preșcolare și a numărului de absolvenți de liceu. Scopul este de a crește atractivitatea orașului pentru tineri și familii, stimulând stabilirea acestora în Horezu și revitalizarea demografică.

Măsuri specifice (SUP-uri și programe):

- SUP_K01_LOCUINTE_TINERI:** Elaborarea unui program local multianual pentru facilitarea accesului la locuințe. Această soluție se fundamentează pe proiectul deja existent de construire a **?&! proiect_locuințe_anl: 40 locuințe ANL pentru tineri specialiști**, propunând extinderea acestuia și completarea cu noi măsuri:
 - Identificarea și alocarea prin PUG a unor terenuri aparținând domeniului privat al UAT pentru parcelare și concesionare către tineri (sub 35 de ani) în vederea construirii de locuințe individuale, cu costuri reduse.
 - Crearea unui parteneriat cu sectorul bancar pentru a oferi scheme de creditare preferențiale pentru tinerii care doresc să achiziționeze sau să construiască o locuință în Horezu.
- SUP_K03_HUB_ANTREPRENORIAL:** Dezvoltarea unui hub pentru tinerii antreprenori în cadrul **?&! proiect_parc_industrial: Parcului Industrial „Treapt”**. Această soluție vizează stimularea inițiativei economice locale și crearea de locuri de muncă cu valoare adăugată:
 - Amenajarea, în incinta parcului, a unor spații de co-working și birouri care pot fi închiriate cu costuri subvenționate în primii ani de activitate.
 - Oferirea de consultanță gratuită pentru accesarea de fonduri nerambursabile și dezvoltarea afacerilor.
- Program de dezvoltare a infrastructurii de recreere și culturale dedicate tinerilor:**
 - Modernizarea și dotarea **?&! proiect_complex_sportiv: Complexului Sportiv Horezu** pentru a oferi facilități moderne.
 - Organizarea de evenimente culturale și festivaluri cu target specific pe tineret, în colaborare cu **?&! dotare_cultura_principala: Casa de Cultură**.

5.2. Propunere de Reglementare: Adaptarea Fondului Construit la Nevoile unei Populații în Curs de Îmbătrânire

Justificare: Răspunde direct ponderii ridicate a populației de peste 65 de ani (24,4%) și nevoii de servicii adaptate. Propunerea vizează o utilizare mai eficientă a fondului construit existent și crearea de facilități pentru vârstnici.

Măsuri specifice (RUP-uri și SUP-uri):

- RUP_RECONVERSIE_SERVICII_SOCIALE:** Includerea în Regulamentul Local de Urbanism (RLU) a unor prevederi care să stimuleze reconversia clădirilor subutilizate (foste sedii administrative, spații comerciale abandonate) în centre de zi pentru vârstnici, centre comunitare intergeneraționale sau unități de îngrijire paliativă.
 - Regula ar putea oferi facilități fiscale (reduceri la impozitul pe clădiri) proprietarilor care realizează astfel de reconversii, cu condiția respectării standardelor de calitate și accesibilitate.
- SUP_K08_CENTRU_SERVICII_INTEGRATE:** Propunerea de a materializa proiectul deja identificat în SIDU, **?&! proiect_centru_vulnerabili: Construirea unui Centru rezidențial/nerezidențial pentru bătrâni/persoane vulnerabile**, și integrarea acestuia într-o zonă accesibilă, cu proximitate față de **?&! dotare_sanatate_principala: Spitalul Orășenesc**.
- RUP_ACCESIBILIZARE_UNIVERSALA:** Orice lucrare de modernizare a unei clădiri publice sau a unui spațiu public (trotuare, parcuri) va include în mod obligatoriu măsuri de accesibilizare pentru persoanele cu mobilitate redusă (rampe, marcaje tactile, lifturi), conform normativelor în vigoare.

5.3. Propunere Program Strategic: Corelarea Educației cu Piața Muncii Locale

Justificare: Abordează disfuncționalitatea legată de scăderea numărului de absolvenți cu studii medii calificate și numărul ridicat de șomeri, vizând creșterea atractivității economice și retenția forței de muncă.

Măsuri specifice (programe și parteneriate):

- Program de parteneriat public-privat pentru formare profesională:** Dezvoltarea unui parteneriat între administrația locală, **Liceul "Constantin Brâncoveanu"** și principalii agenți economici din **Parcul Industrial "Treapt"** și din domeniul turismului.
 - Scopul este crearea unor clase cu profil dual, adaptate cerințelor pieței muncii locale (ex: specializări în prelucrarea lemnului, management turistic, marketingul produselor tradiționale).
- SUP_K02_CAMPUS_FORMARE_CONTINUA:** PUG va rezerva un teren adecvat pentru dezvoltarea pe termen lung a unui centru de formare continuă pentru adulți, unde se pot organiza cursuri de recalificare și specializare, răspunzând astfel dinamic nevoilor pieței muncii.

Aceste propuneri formează un pachet de intervenții integrate care, odată transpuse în reglementări și proiecte concrete în cadrul PUG, pot contribui semnificativ la inversarea tendințelor socio-demografice negative și la construirea unui viitor sustenabil pentru Orașul Horezu.

Capitolul 6: PROGNOZE, SCENARIILE SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE

Elaborarea oricărui document de planificare strategică, precum Planul Urbanistic General, necesită o abordare prospectivă, fundamentată pe anticiparea tendințelor viitoare. În contextul socio-demografic al Orașului Horezu, caracterizat de un declin moderat, dar persistent, și de un proces de îmbătrânire a populației, construcția unor scenarii de evoluție devine un instrument indispensabil. Aceste scenarii nu au rolul de a prezice cu exactitate viitorul, ci de a oferi factorilor de decizie un cadru de referință pentru dimensionarea corectă a politicilor publice, a investițiilor în infrastructură și a reglementărilor urbanistice, asigurând adaptabilitatea planului la diverse traiectorii posibile.

6.1. Prognoze elaborate pe baza indicatorilor demografici

Pe baza analizei indicatorilor demografici din ultimele decenii, prezentată în capitolele anterioare, se pot contura trei scenarii principale de evoluție a populației Orașului Horezu pentru orizontul de timp al PUG (2035).

- **Scenariul Tendințial (Inerțial):** Acest scenariu presupune că tendințele demografice negative din ultimii ani se vor menține, fără intervenții majore care să le modifice cursul. Astfel, se va continua înregistrarea unui spor natural negativ (de circa -20 până la -30 de persoane anual) și a unui sold migratoriu neutru sau ușor negativ (în jur de -20 de persoane anual), similar cu situația din 2023. În aceste condiții, populația Orașului Horezu ar urma un declin lent, dar constant. Extrapolând această tendință (o pierdere medie de ~40-50 de persoane pe an), în absența unor măsuri corective, populația Orașului Horezu va continua să scadă, ajungând la aproximativ **6.150 - 6.200 de locuitori** în orizontul anului 2035, cu o accentuare a procesului de îmbătrânire demografică (creșterea ponderii populației de peste 65 de ani spre 28-30%).
- **Scenariul Optimist (Proactiv):** Acest scenariu ia în considerare impactul pozitiv al proiectelor de dezvoltare propuse prin PUG și prin strategiile locale (SIDU, PMUD), precum finalizarea proiectelor de infrastructură, operaționalizarea Parcului Industrial, dezvoltarea turismului și implementarea politicilor de sprijin pentru tineri și familii. Prin implementarea cu succes a acestor măsuri de revitalizare economică și socială, declinul demografic poate fi atenuat semnificativ sau chiar stopat. Scenariul presupune că orașul va deveni mai atractiv, reușind să rețină populația tânără și să atragă noi rezidenți din comunele învecinate sau chiar din alte zone ale țării. În acest context, soldul migratoriu ar putea deveni constant pozitiv, compensând sporul natural negativ. Populația ar tinde către o **stabilizare în jurul a 6.700 - 6.800 de locuitori**, cu o posibilă ușoară creștere spre finalul orizontului de planificare.
- **Scenariul Pesimist:** Acest scenariu ia în considerare riscurile și vulnerabilitățile care ar putea accelera tendințele negative. O eventuală criză economică regională, eșecul în atragerea de investiții semnificative sau continuarea exodului tinerilor absolvenți către centre urbane mai mari ar putea duce la un declin demografic mai pronunțat. În acest caz, soldul migratoriu ar deveni puternic negativ, cumulându-se cu sporul natural deja negativ. Populația ar putea scădea **sub pragul de 6.000 de locuitori**, cu consecințe grave asupra sustenabilității serviciilor publice, a pieței muncii și a vitalității economice a orașului.

6.2. Prognoza populației județului Vâlcea la orizontul 2030 și 2070

Pentru a contextualiza evoluția locală, este necesară corelarea cu tendințele demografice la nivel regional. Deși la momentul elaborării acestui studiu nu sunt disponibile prognoze oficiale INS detaliate la nivel de UAT pentru orizontul 2070, datele la nivel județean indică un trend general de scădere și îmbătrânire a populației pentru întreg județul Vâlcea. **Se va prezenta o sinteză a prognozelor oficiale la nivel județean (odată ce acestea devin disponibile de la INS sau alte surse autorizate, precum Direcția Județeană de Statistică sau Consiliul Județean), pentru a contextualiza evoluția locală în cadrul tendințelor regionale mai largi. Se va analiza măsura în care dinamica locală se aliniază sau se diferențiază de cea județeană.**

Din perspectiva calitativă, se poate anticipa că orașul Horezu, beneficiind de statutul de stațiune turistică și de un brand cultural puternic (ceramica UNESCO), are potențialul de a înregistra o evoluție mai favorabilă decât media zonelor rurale din județ. Dacă scenariul optimist (proactiv) se va materializa, Horezu s-ar putea alinia mai degrabă cu dinamica centrelor urbane secundare reziliente, care reușesc să atragă populație, decât cu tendința generală de declin a județului, care este puternic influențată de depopularea zonelor rurale izolate. Astfel, succesul politicilor locale de dezvoltare va fi factorul determinant în poziționarea orașului Horezu pe harta demografică a regiunii în următoarele decenii.

Capitolul 7: SINTEZĂ - CONCLUZII

Orașul Horezu se confruntă cu provocări socio-demografice majore, dominate de un declin demografic constant, dar moderat, și de un proces accelerat de îmbătrânire a populației, tendințe structurale care, dacă nu sunt gestionate strategic, riscă să submineze dezvoltarea durabilă a localității. Bilanțul demografic al ultimilor 30 de ani arată o pierdere de aproximativ 12% din populație, alimentată de un spor natural negativ și de o atractivitate migratorie fluctuantă.

Această dinamică a condus la o structură de vârstă regresivă, cu o pondere a populației vârstnice (24,4%) aproape dublă față de cea tânără (12,3%), generând o presiune considerabilă asupra sistemului de servicii sociale și de sănătate. Este, așadar, imperativ ca noul Plan Urbanistic General să nu fie doar un document de reglementare, ci un instrument pro-activ de revitalizare. Acesta trebuie să integreze o viziune clară, cu măsuri concrete de stimulare economică menite să rețină și să atragă capital uman tânăr, de îmbunătățire a calității locuirii și de adaptare a infrastructurii și serviciilor publice la noile realități demografice.

Fundamentarea riguroasă a deciziilor urbanistice pe o înțelegere corectă și nuanțată a acestor dinamici, așa cum a fost detaliată în prezentul studiu, este condiția esențială pentru a asigura un viitor rezilient, echilibrat și prosper pentru Orașul Horezu.

BIBLIOGRAFIE

1. SC Infravia Design SRL. (2018). *Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică - PUG comuna Lerești, jud. Argeș.*
2. Institutul Național de Statistică. (2013). *Rezultate Recensământul Populației 1992-2011.* București.
3. Institutul Național de Statistică. (2022). *Recensământul Populației și Locuințelor 2021 - rezultate finale.* București.
4. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. (2016). *Studiu de fundamentare în vederea actualizării P.A.T.N. - Etapa a III-a.* București.
5. Primăria Orașului Horezu. (2018). *Strategia de dezvoltare economico-socială a orașului Horezu 2014-2020 (revizuită 2018).* Horezu.
6. Direcția de Sănătate Publică Vâlcea. (2020). *Analiza stării de sănătate a populației județului Vâlcea în anul 2019.* Râmnicu Vâlcea.
7. Petrescu, Claudia. (2010). Implicațiile participării asupra dezvoltării locale: studiul de caz al orașului Horezu. *Calitatea Vieții, XXI(3-4).*
8. Parlamentul României. (2001). *Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități.* Monitorul Oficial al României.
9. Parlamentul României. (2001). *Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.* Monitorul Oficial al României.
10. Institutul Național de Statistică. (2024-2025). Serii de date TEMPO-Online: POP107D, POP108C, POP108D, POP201D, POP206D, POP210D, POP304B. Accesat la 08.07.2025.